

STORTINGET

Innst. 170 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 8 LS (2019–2020)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 172/2019 av 14. juni 2019 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2017/2394

Til Stortinget

Sammendrag

Om europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2394

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2394 om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av forbrukervernlovgivning regulerer samarbeidet mellom håndhevingsorganene i EU/EØS-området ved grenseoverskridende forbrukersaker. Den regulerer også hvilken myndighet nasjonale håndhevingsorganer skal ha til å undersøke og stanse eventuelle brudd på forbrukervernreglene.

Forordningen skal sikre god og effektiv håndheving av felleseuropeiske forbrukervernregler på tvers av landegrensene.

Innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 172/2019 av 14. juni 2019 ble forordning (EU) 2017/2394 vedtatt innlemmet i EØS-avtalen.

Samtidig med selve innlemmelsesvedtaket er det vedtatt visse tekniske tilpasninger til teksten, slik at den passer for EØS/EFTA-statene.

Beslutningen i EØS-komiteen om innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen er tatt med forbehold om Stortingets samtykke.

EØS-komiteens beslutning

EØS-komiteens beslutning nr. 172/2019 av 14. juni 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIX (Forbrukervern) inneholder en fortale og fire artikler. I fortalen vises det til EØS-avtalen, og særlig til artikkel 98, som gjør det mulig å endre vedleggene til EØS-avtalen ved beslutning i EØS-komiteen.

Om forholdet til norsk rett

Nasjonal gjennomføring av forordningen vil kreve lovendringer.

Forordningen berører særlig Forbrukertilsynet, men også Helsedirektoratet, Legemiddelverket, Lotteri-tilsynet, Luftfartstilsynet, Medietilsynet, Sjøfartsdirektoratet, Statens jernbanetilsyn og Statens vegvesen. Dette nødvendiggjør endringer i sektorlovgivningen som regulerer disse håndhevingsorganenes tilsynskompetanse.

Lovforslagene som gjennomfører forordning (EU) 2017/2394 i norsk rett fremgår av Prop. 8 LS (2019–2020).

Departementets vurderinger

For å få et velfungerende indre marked med handel over landegrensene og like konkurransevilkår for de næringsdrivende er det avgjørende at forbrukernes rettigheter ivaretas i hele EØS-området. For forbrukere, næringsdrivende og samfunnet for øvrig er det viktig at håndhevingsorganene har det verktøyet de trenger for å kunne avdekke overtredelser og for å kunne handle raskt og effektivt når de avdekker en overtredelse. Forordningen innebærer en modernisering og styrking av det felleseuropeiske samarbeidet om håndheving.

For forbrukerne vil håndhevingsorganenes adgang til å bli enig med næringsdrivende om avhjelpende tiltak, for eksempel kompensasjon, gjøre det vesentlig enklere å få gjennomslag for sine rettigheter. I dag må forbrukerne fremme et separat sivilrettslig krav gjennom det utenrettslige tvisteløsningssystemet eller domstolene for å få avhjelp i sin konkrete sak. Effektive mekanismer for å håndheve forbrukervernreglene er en viktig funksjon i markedet og forventes å bidra til et mer vel fungerende marked på sikt.

I henhold til EØS-avtalen artikkel 93 nr. 2 skal beslutninger i EØS-komiteen treffes ved enighet mellom EU på den ene siden og EFTA-statene, som opptrer samstemt, på den andre. Det følger av artikkel 103 nr. 1 at beslutningen først blir bindende for Norge etter at man har meddelt de andre partene at de forfatningsmessige kravene er oppfylt, det vil si at Stortinget har gitt sitt samtykke.

Barne- og familiedepartementet tilrår samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 172/2019 av 14. juni 2019 om innlemmelse av forordning 2017/2394 om forbrukervernsamarbeid i EØS-avtalen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Trond Giske, Kari Henriksen og Anette Trettebergstuen, fra Høyre, Monica Carmen Gåsvatn, lederen Kristin Ørmen Johnsen og Vetle Langedahl, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati og Silje Hjemdal, fra Senterpartiet, Åslaug Sem-Jacobsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Freddy André Øvstegård, fra Venstre, Carl-Erik Grimstad, og fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, viser til proposisjonsens del om samtykke til godkjenning av beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2017/2394 om forbrukervernsamarbeid. Siden forordningen medfører behov for lovendringer i norsk rett, er det nødvendig med Stortingets samtykke til beslutningen.

Komiteen mener det er viktig å få et overnasjonalt regelverk for forbrukerpolitikken, slik regjeringen har lagt opp til. Blant annet har digitalisering, internasjonalt eierskap og skatteordninger bidratt til at forbru-

kere i stor grad forholder seg til et globalt marked. Komiteen er positive til at forbrukerregelverket harmoniseres i EU/EØS, slik at dette kan bidra til at overtredelser mot norske forbrukere begått av næringsdrivende i en annen EU/EØS-stat enklere kan stanses. Det vil styrke forbrukers rettigheter og bidra til en mer forutsigbar forbrukerpolitikk.

Komiteen viser ellers til at forslag til lov om endringer i markedsføringsloven mv. (gjennomføring av forordning (EU) 2017/2394 om forbrukervernsamarbeid) behandles i Innst. 169 L (2019–2020).

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag om å samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av forordning (EU) 2017/2394 om forbrukervernsamarbeid i EØS-avtalen.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Komiteens utkast til innstilling ble 6. februar 2020 oversendt utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse, jf. Stortingets vedtak 5. november 2019. Utenriks- og forsvarskomiteen uttaler følgende i brev av 12. februar 2020:

«Utenriks- og forsvarskomiteen viser til familie- og kulturkomiteens utkast til innstilling datert 6. februar vedrørende S-delen av Prop. 8 LS (2019–2020) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 172/2019 av 14. juni 2019 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2017/2394.

Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer slutter seg til familie- og kulturkomiteens utkast til innstilling til Prop. 8 LS (2019–2020) og har ingen ytterligere merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k:

Stortinget samtykker til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 172/2019 av 14. juni 2019 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2394 av 12. desember 2017 om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av forbrukervernlovgivning og om oppheving av forordning (EF) nr. 2006/2004.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 27. februar 2020

Kristin Ørmen Johnsen

leder

Kari Henriksen

ordfører